

*Секція 1. Економіка, фінанси, страхування та банківська справа:
інноваційно-інвестиційні стратегії*

Несенюк Євген Сергійович

*аспірант кафедри фінансів та фінансово-економічної безпеки
Київського національного університету технологій та дизайну
м. Київ, Україна*

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Європейський вибір України на шляху інтеграції у високотехнологічне конкурентне середовище зумовив необхідність формування та запровадження інноваційної моделі розвитку, яка повинна була забезпечити високі та стабільні темпи економічного зростання, вирішити певні соціальні й екологічні проблеми, забезпечити конкурентоспроможність національної економіки, підвищити експортний потенціал країни, гарантувати їй економічну безпеку та чільне місце в Європейському Союзі. Однак на практиці, інноваційний розвиток не став однією з головних характеристик зростання національної економіки України.

Інноваційна діяльність являється ефективним способом досягнення нового рівня розвитку підприємства. Світовий досвід вказує на те, що для забезпечення інноваційного розвитку не достатньо лише мати ідеї створення інновацій. Необхідним є створення умов всередині організації, які сприятимуть максимально ефективному втіленню даних інновацій у діяльність підприємства.

Проведення аналізу ринку та власне підприємства щодо можливостей його інноваційного розвитку, формування альтернативних варіантів, їхня оцінка та вибір інноваційної стратегії розвитку є підготовчими етапами до саме здійснення інноваційних перетворень.

Наступним кроком є забезпечення відповідних умов всередині підприємства. Керівництво організації, ставлячи за мету перехід на інноваційний шлях розвитку, повинне дотримуватися специфічних вимог управління, що виникають у зв'язку з таким переходом. Адаптація організаційної структури підприємства, яка забезпечить ефективну співпрацю всіх підрозділів та окремих виконавців, задіяних у розробці та впровадженні цільових заходів, перегляд та зміна умов роботи, систем мотивації та контролю персоналу повинні сприяти підвищенню ефективності інноваційної діяльності підприємства.

Організаційні перетворення, спрямовані на підготовку до впровадження інноваційного типу розвитку підприємства, повинні бути обґрунтованими та ефективними. Для визначення доцільності їх проведення слід використовувати досвід компаній зарубіжних країн, які успішно функціонують та розвиваються шляхом провадження політики активізації інноваційної діяльності.

Лідерами у сфері ефективного управління інноваційною діяльністю є підприємства США та Японії. Для американського стилю управління інноваціями характерною є децентралізація. Централізованим є вирішення стратегічних питань, пов'язаних із визначенням доцільності впровадження інновації та її фінансування. Для досягнення бажаного рівня ефекту, керівники підприємств США розробляють нові підходи до побудови організаційної структури управління інноваційною діяльністю, які полягають у поглибленні горизонтальних зв'язків між виробничими та дослідницькими підрозділами, у створенні спеціальних груп дослідників та наданні їм більших повноважень щодо прийняття рішень по розробці інноваційного проекту. Відокремленість підрозділів, що здійснюють науково-дослідні роботи, дозволяє активізувати творчий потенціал виконавців, що сприяє підвищенню мотивації персоналу.

Проаналізувавши дані іншого міжнародного рейтингу, а саме Всесвітнього економічного форуму в Давосі, Україна належить до держав із середнім рівнем інноваційності (75 місце за фактором інноваційності та досвідченості бізнесу, за підсумками 2016 року). Незважаючи на такі високі показники, як наявність кваліфікованих кадрів, патентної активності, наукової інфраструктури, залучення компаній до інноваційних процесів, конкурентоспроможність на внутрішньому ринку мало сприяють перетворенню інновацій на масові та доступні кожному. Хоча суспільство і має значний інноваційний, творчий, інтелектуальний потенціал, це немає значного впливу на економіку та розвиток у даній сфері. І економічний розвиток продовжує здійснюватися за інерційним сценарієм відповідно до екстенсивної моделі.

Перед Україною постає кілька складних задач, що пов'язані з фінансуванням інноваційної діяльності, а саме:

- збільшення загального обсягу інвестицій в інновації з державного і приватних джерел;
- удосконалення управління інноваційною системою з відповідними наслідками для фінансування інноваційної діяльності;
- заповнення «прогалів» у фінансуванні інноваційної діяльності, зокрема, розробка ефективних інструментів підтримки інноваційної діяльності для підприємницького сектора, в тому числі для МСП, та залучення первинного і венчурного капіталу;
- досягнення загального балансу фінансування науково-дослідної та інноваційної сфер від державного фінансування організаційної структури до конкурентного, прозорого і заснованого на проектах з чіткими інноваційними цілями.

Таким чином для розвитку інноваційної діяльності в Україні необхідно здійснити комплекс організаційно-економічних заходів, що охоплюватимуть:

- здійснення ефективної державної інноваційної політики, погоджуючи темпи і пропорції розвитку науки, технологій і виробництва;
- вдосконалення механізму захисту прав інтелектуальної власності та процедур патентного захисту інновацій;
- забезпечення сприятливого клімату для створення власних наукомістких виробництв повного циклу шляхом використання різних форм державної підтримки;
- розвиток інноваційної інфраструктури шляхом покращення системи інформаційного забезпечення інноваційної діяльності, сертифікації і впровадження розробок, підготовки і перепідготовки кадрів;
- забезпечення комерціалізації наукових результатів шляхом формування основ для ефективного партнерства державного та підприємницького секторів в інноваційній сфері;
- розширення міждержавного співробітництва в галузі наукових розробок та інноваційної діяльності, координації зусиль в питаннях розвитку пріоритетних для кількох держав напрямків.

Реалізація напрямків розвитку інноваційної діяльності в Україні дасть змогу значно підвищити рівень інноваційної активності промислових підприємств, стабілізувати прискорений процес оновлення виробництва, ефективно використовувати внутрішні та залучені зовнішні інвестиції на інноваційну діяльність.

Висновок. Отже, для того щоб наша країна зробила прорив в області інновацій, потрібна належна підтримка державних органів влади, створення сприятливого інвестиційного клімату, нові наукові здобутки та високотехнологічні рішення.

Потрібно створити надійний фундамент для модернізації та інтеграції нашої держави до європейського та світового простору знань, а

це можливо здійснити лише при злагодженій системі організаційно-економічних заходів.

Література

1. Єрмолаєва В. Особливості та проблеми інноваційного розвитку в Україні В. Єрмолаєва. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Dtr_ep/2010_6/files/EC610_46.pdf
2. Офіційний сайт державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.me.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=205521&cat_id=201598
3. Панченко І. Ключові проблеми інноваційного розвитку України та методи їх вирішення / І. Панченко // Тези Інтернет конференції. – 2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.stelmaschuk.info/internet-conference/announced-internet-conference/internet-conference-number-2/49 konferencia-23-02-2012/116-2012-03-16-00-52-29.html](http://www.stelmaschuk.info/internet-conference/announced-internet-conference/internet-conference-number-2/49%20konferencia-23-02-2012/116-2012-03-16-00-52-29.html)
4. Проект ЄС «Вдосконалення стратегій, політики та регулювання інновацій в Україні» Інноваційна політика: європейський досвід і рекомендації для України (том 3). – Київ. – 2011.
5. Денисенко М.П., Голубєва Т.С., Колос І.В. Інформаційне забезпечення інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/2713/1/08.pdf>
6. Райчева О.К., В'язовська К.М. Створення інформаційної системи інноваційної інфраструктури у межах регіону [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

http://mer.fem.sumdu.edu.ua/content/articles/issue_12/O_K_Raicheva_K_M_VyazovskaCreation_of_the_informative_system_of_innovative_infrastructure_within_the_framework_of_region.pdf